

Trung Đông có dầu mỏ, còn Trung Quốc có các kim loại đất hiếm

Bởi Frank , 15 Tháng 4 2026

Trung Đông có dầu mỏ, còn Trung Quốc có các kim loại đất hiếm.

Bài viết của Charles Kennedy trên trang [OilPrice.com](https://oilprice.com) với tiêu đề "Bẫy đất hiếm: Cách Trung Quốc qua mặt toàn bộ ngành công nghiệp quốc phòng phương Tây" đã đưa ra nhiều tuyên bố mạnh mẽ. Dựa trên một cuộc kiểm chứng thực tế kỹ lưỡng — sử dụng dữ liệu từ Cơ quan Khảo sát Địa chất Hoa Kỳ (USGS), Cơ quan Năng lượng Quốc tế (IEA), Reuters, The New York Times và các nguồn khác — phần cốt lõi của bài viết phần lớn có thể được coi là chính xác. Tuy nhiên, có những sắc thái quan trọng cần được bổ sung, vốn có thể ít được nhấn mạnh hơn trong bài viết gốc.

Trung Quốc hiện kiểm soát khoảng 70% sản lượng khai thác đất hiếm toàn cầu, 85% năng lực tinh chế và 98% năng lực xử lý trên toàn thế giới. Trung Quốc hiện nắm giữ 80% số bằng sáng chế liên quan đến đất hiếm. Quốc gia này có 39 trường đại học đào tạo các chương trình về đất hiếm và 7 trường đại học cung cấp các khóa học về xử lý đất hiếm. Việc này đòi hỏi toàn bộ hệ sinh thái từ khai thác, tinh chế, sản xuất cho đến các ứng dụng hạ nguồn. Trung Quốc đã mất hơn bốn thập kỷ để đạt được vị thế như hiện tại.

Đáng chú ý, Trung Quốc đã nâng tiêu chuẩn độ tinh khiết từ 98% lên 99,9999%.

critical mineral

critical mineral - essential

critical mineral - rare earth element

57 - 71

89 - 103

* = main element of commodity deemed critical (Ba for barite, F for fluorapatite, C for graphite)

Độ tinh khiết cao hơn đồng nghĩa với công nghệ tốt hơn và tiên tiến hơn.

Điều thậm chí còn quan trọng hơn đối với ngành công nghiệp quốc phòng là Trung Quốc cũng chiếm từ 93% đến 98% sản lượng nam châm đất hiếm toàn cầu.

Những nam châm vĩnh cửu này là không thể thiếu cho các ứng dụng như động cơ phản lực, hệ thống dẫn đường và radar.

Quân đội các nước phương Tây phụ thuộc vào Trung Quốc về các vật liệu quan trọng. Thực tế cho thấy ngành công nghiệp quốc phòng Mỹ nhập khẩu 80% đất hiếm từ Trung Quốc, trong khi EU thậm chí phụ thuộc tới 98%. Ví dụ, một chiếc tiêm kích F-35 chứa hơn 418 kg vật liệu đất hiếm, bao gồm samarium, dysprosium và yttrium — tất cả đều thiết yếu cho động cơ, radar và lớp phủ tàng hình.

Khi Trung Quốc hạn chế xuất khẩu samarium vào năm 2025, các nhà thầu quốc phòng Mỹ cung cấp linh kiện cho Raytheon (nhà sản xuất tên lửa Tomahawk) đã ngay lập tức bị ảnh hưởng. Lầu Năm Góc sau đó đã cho biết việc bàn giao F-35 bị chậm trễ do hệ quả từ việc này.

Không còn nghi ngờ gì nữa, chính tầm nhìn thực tế của Đặng Tiểu Bình đang định hình tương lai của Trung Quốc. Dầu mỏ từng là át chủ bài của Mỹ, và đất hiếm là át chủ bài của Trung Quốc. Trong nền kinh tế tự động hóa và AI ngày nay, đất hiếm — chứ không phải dầu mỏ — sẽ tạo nên xương sống của nền kinh tế toàn cầu.

Đối với uranium và các nhà máy điện hạt nhân, Rosatom là tập đoàn dẫn đầu thế giới cùng với Trung Quốc, quốc gia đang tiếp tục phát triển sâu hơn nữa lò phản ứng thorium.



© Rosatom Ai Cập

Nguồn tham khảo

- Cơ quan Khảo sát Địa chất Hoa Kỳ (USGS) — báo cáo hàng năm về sản lượng khai thác và năng lực xử lý
- Cơ quan Năng lượng Quốc tế (IEA) — Triển vọng Khoáng sản Quan trọng Toàn cầu 2025
- Reuters và The New York Times — các bài viết về hạn chế xuất khẩu và tác động đến quốc phòng
- Thông báo doanh nghiệp từ MP Materials và LKAB
- Các cơ quan nghiên cứu châu Âu (MERICS, IISS) và các viện nghiên cứu Mỹ (CSIS, FDD)